

Aktualności MSSF

Pojawiające się problemy i praktyczny poradnik*

Numer 74 - maj 2009 r.

Rada przyśpiesza harmonogram zmiany MSR 39

RMSR przyśpieszyła realizację kompleksowego projektu zastąpienia MSR 39 nowym standardem i planuje opublikowanie swoich propozycji w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Jest to odpowiedź na oczekiwanie ze strony G20 „podjęcia działań na rzecz ograniczenia stopnia skomplikowania standardów rachunkowości dotyczących instrumentów finansowych przed końcem 2009 r.”. Jessica Taurae analizuje, jakie kluczowe kwestie należy rozwiązać w czasie przyspieszonych prac nad zmianą MSR 39.

RMSR i FASB potwierdziły na posiedzeniu w marcu decyzję o wypracowaniu wspólnego podejścia do kryzysu finansowego i dążeniu do konwergencji między MSSF a US GAAP. Nowo utworzona Rada Monitorowania Fundacji KMSR oraz Powiernicy potwierdzili swoje poparcie dla uznania przez RMSR za priorytet projektu opracowania nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych zamiast kolejnych nowelizacji dotychczasowych standardów. Nowy standard ma w przyspieszonym tempie zastąpić MSR 39 i w kompleksowy sposób uwzględnić kluczowe zagadnienia, które wynikły z kryzysu finansowego. RMSR planuje opublikowanie swoich propozycji w ciągu pół roku (zob. harmonogram poniżej).

W tym numerze...

- 1 MSR 39 – propozycje zmian
- 3 Wycena w wartości godziwej – Działania podejmowane przez Rady
- 4 Poradnik dla początkujących: Konsolidacja
- 7 Wywiad – Mary Barth, członek Rady
- 9 Wiadomości z Cannon Street – Poprawki do MSSF
- 10 Kontakt

kwiecień-czerwiec	<ul style="list-style-type: none">■ Opracowanie metod wyceny, z uwzględnieniem metodologii przewidywanych strat, utraty wartości i efektywnej stopy procentowej w metodzie kosztowej
maj-czerwiec	<ul style="list-style-type: none">■ Opracowanie podejścia do klasyfikacji■ Opracowanie wymogów w zakresie prezentacji
lipiec	<ul style="list-style-type: none">■ Decyzje dotyczące metod wyceny oraz utraty wartości w metodzie kosztowej■ Decyzje dotyczące podejścia do klasyfikacji
sierpień	<ul style="list-style-type: none">■ Decyzje dotyczące początkowej wyceny■ Decyzje dotyczące opcji wartości godziwej i reklasyfikacji■ Opracowanie innych aspektów, w tym zakresu standardu, kwestii instrumentów pochodnych, wbudowanych instrumentów pochodnych, wymogów w zakresie ujawniania informacji, okresu przejściowego i daty wejścia w życie■ Opracowanie wytycznych w zakresie stosowania standardu
wrzesień-październik	<ul style="list-style-type: none">■ Finalizacja propozycji standardu i jej przedstawienie opinii publicznej do dyskusji■ Rozważenie wpływu sformułowanych wniosków na inne aspekty MSR 39, w tym na rachunkowość zabezpieczeń

Dotychczasowe wstępne decyzje

Wprawdzie przed opublikowaniem projektu standardu należy rozwiązać kilka najważniejszych kwestii, ale RMSR już podjęła pewne wstępne decyzje:

- Nadrzędnym celem projektu jest dostarczenie informacji poprawiających „użyteczność decyzji”; zmniejszenie stopnia skomplikowania jest celem drugorzędnym.
- Standard będzie się koncentrował na klasyfikacji i wycenie instrumentów finansowych, w tym na utracie wartości (jeżeli to konieczne).
- Kwestia ewentualnej wyceny wszystkich instrumentów finansowych w wartości godziwej przez wynik finansowy została zdjęta z programu prac. Po wysłuchaniu komentarzy z poprzednich konsultacji Rady zaakceptowały pogląd, że model pełnej wartości godziwej nie uprości rachunkowości w momencie, gdy ustalanie wartości godziwej staje się coraz trudniejsze.
- W związku z tym będą występować dwie kategorie wyceny: pierwsza - w wartości godziwej przez wynik finansowy, a druga - opisana poniżej.

Drugi sposób wyceny

Rady rozważają dwie inne metody wyceny. Pierwsza metoda – według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) – jest obecnie szeroko stosowana do wyceny kredytów i pożyczek oraz należności i wielu zobowiązań i generalnie jest dobrze rozumiana. Wydaje się, że podejście to preferuje wielu członków RSMR.

Alternatywnym podejściem jest metoda wyceny wartości bieżącej. Zakłada ona stosowanie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych odzwierciedlającego aktualne warunki gospodarcze, ale pomijającego czynniki takie jak ryzyko płynności czy niedoskonałości rynku. Inwestorzy mogą uznać ten model za bardziej przydatny pod względem decyzyjnym, jako że odzwierciedla on aktualne dane wejściowe do procesu wyceny. Podejście to wydaje się preferowane przez wielu członków FASB.

Utrata wartości

W przypadku wyboru modelu wyceny według amortyzowanego kosztu jako drugiego sposobu wyceny konieczne będzie określenie modelu pomiaru utraty wartości. Obie Rady oceniają, że najlepszy byłby jeden model wyceny utraty wartości dla wszystkich instrumentów finansowych. Brane pod uwagę są następujące modele: poniesionych strat zgodnie z aktualnym MSR 39, model przewidywanej straty lub model wartości godziwej.

- Model poniesionych strat nie wydaje się być modelem preferowanym; istnieją obawy, że powoduje on zawyżenie przychodów przed zdarzeniem wywołującym stratę i prowadzi do zbyt późnego ujmowania straty.
- Model przewidywanej straty zyskał największe uznanie na posiedzeniu RMSR w kwietniu. Przychód z tytułu odsetek jest ujmowany z uwzględnieniem od początku przewidywanych strat kredytowych, ale bez ich ujęcia w rachunku zysków i strat przy początkowym ujęciu danego składnika aktywów finansowych.
- Model wartości godziwej może wymagać albo stosowania wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy z chwilą spadku wartości godziwej poniżej amortyzowanego kosztu, albo ujęcia straty z tytułu utraty wartości jako różnicy między

wartością bilansową a wartością godziwą z chwilą uzyskaniu dowodu na utratę wartości na podstawie domniemania straty kredytowej, albo ujęcia utraty wartości gdy wartość godziwa spadnie poniżej wartości początkowej, a kierownictwo nie może potwierdzić swojego zamiaru i możliwości utrzymywania instrumentu do chwili odzyskania wartości.

- Inne: rozważano także metodę dynamicznego tworzenia rezerw lub tak zwanej metody tworzenia rezerw na cały cykl kredytowania. Niektórzy członkowie Rady uważają jednak takie rezerwy za rozwiązanie regulacyjne a nie księgowo, i nie uwzględniliby ich w sprawozdawczości finansowej.

Klasyfikacja

Gdy Rady zdecydują, które dwa modele wyceny zostaną przyjęte w standardzie, będą musiały ustalić, jak klasyfikować instrumenty finansowe do każdej z tych kategorii wyceny. Rozważanych jest kilka podejść, w tym: klasyfikacja oparta na umownym charakterze instrumentu, klasyfikacja oparta na celu gospodarczym utrzymywania instrumentu; klasyfikacja według wartości godziwej przez wynik finansowy wszystkich instrumentów kwotowanych na aktywnym rynku, lub kombinacja powyższych metod. RMSR koncentrowała się na umownym charakterze instrumentu. Jeśli dany instrument generuje przepływy pieniężne o wysokiej zmienności (na przykład instrumenty pochodne czy instrumenty kapitałowe), powinien być klasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy. Dla instrumentów o niespecjalnie zmiennej charakterystyce przepływów pieniężnych, RSMR przewiduje podejście biznesowe zakładające, że jeśli kierownictwo zamierza sprzedać instrument, należy go wyceniać w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pozostałe kwestie do rozważenia

- Czy można przenosić instrumenty między kategoriami po początkowym ujęciu?
- W zależności od sposobu ustalenia klasyfikacji czy należy dopuścić opcję wyceny w wartości godziwej?
- Jeśli zobowiązania wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, co się dzieje ze zmianami wartości godziwej z tytułu własnego kredytu?
- Jaka powinna być podstawa wyceny przy początkowym ujęciu?
- Jak należy przedstawiać instrumenty finansowe?
- Jak należy ustalić zakres projektu standardu do dyskusji (na przykład umowy zakładające wykorzystanie instrumentów finansowych dla własnych potrzeb, zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe)?
- Jak należy zmienić rachunkowość zabezpieczeń?
- Co należy zrobić z wbudowanymi instrumentami pochodnymi?
- Jakie informacje należy ujawnić?
- Jaka powinna być data wejścia w życie i w jaki sposób jednostki mają przechodzić na nowy standard?

Nikogo nie dziwi, że pracownicy RMSR zamierzają zorganizować dodatkowe posiedzenia w sierpniu oraz między regularnymi zebraniem comiesięcznymi (na przykład 5 maja RMSR omawiała model wyceny w wartości bieżącej). RMSR zwróci się również do innych zainteresowanych stron, takich jak Komitet Bazylejski, organ nadzoru nad papierami wartościowymi, Grupa Doradcza ds. Kryzysu Finansowego, Rada Doradcza ds. Standardów oraz Grupa Robocza RMSR ds. Instrumentów Finansowych. Najbliższe pół roku będzie dla obu Rad okresem podejmowania trudnych decyzji w opisanych kwestiach. „Aktualności MSSF” będą na bieżąco informować o rozwoju sytuacji.

Działania FASB i RMSR w zakresie wyceny w wartości godziwej

Jessica Taurae przygląda się działaniom podjętym przez FASB i RMSR w reakcji na polityczne wątpliwości dotyczące wyceny w wartości godziwej w czasie kryzysu gospodarczego.

RMSR i FASB opublikowały w ciągu ostatnich kilku tygodni dokumenty do dyskusji stanowiące odpowiedź na obawy polityków dotyczące wyceny w wartości godziwej.

Naciski ze strony Kongresu amerykańskiego skłoniły FASB do opublikowania dokumentów przedstawiających stanowisko pracowników (staff position papers - FSP) dotyczące wartości godziwej i utraty wartości dłużnych papierów wartościowych. Następnie RMSR zainicjowała skrócony, 30-dniowy proces konsultacji FSP, z uwagi na pilność omawianych problemów i dążenie decydentów do wypracowania spójnego stanowiska w kwestiach związanych z kryzysem finansowym.

Nowe wymagania FASB

Szacowanie wartości godziwej po ograniczeniu aktywności

FSP 157-4 precyzuje, jakie czynniki należy wziąć pod uwagę przy szacowaniu wartości godziwej po istotnym spadku aktywności na rynku. Wytyczne nie zmieniają celu wyceny wartości godziwej, czyli ustalenia ceny, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub przeniesieniu zobowiązania w transakcji zawieranej w normalnych okolicznościach (czyli nie w warunkach przymusowej likwidacji lub wyprzedaży majątku w upadłości) między uczestnikami rynku na warunkach rynkowych na dzień wyceny.

Inna niż tymczasowa utrata wartości dłużnych papierów wartościowych

FSP 115-2 ustala nową metodę ujmowania i sprawozdawczości w przypadku innej niż tymczasowej utraty wartości dłużnych papierów wartościowych. Utrata wartości jest obecnie uważana za inną niż tymczasowa, jeśli jednostka:

- zamierza sprzedać papier wartościowy;
- prawdopodobnie będzie zmuszona do sprzedaży papieru wartościowego przed odzyskaniem jego kosztu; albo
- nie oczekuje odzyskania całkowitej wartości początkowej papieru wartościowego zgodnej ze zamortyzowanym kosztem (nawet jeśli jednostka nie zamierza go sprzedać) – czyli stanowi on „stratę kredytową”.

Wysokość straty kredytowej opiera się na wartości bieżącej przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z danego dłużnego papieru wartościowego. Jeśli wystąpiła strata kredytowa, ale jednostka nie zamierza sprzedać dłużnego papieru wartościowego, który utracił wartość, i prawdopodobnie będzie zmuszona do sprzedaży tego papieru wartościowego przed odzyskaniem jego wartości, wówczas utratę wartości uznaje się za inną niż tymczasowa. W związku z tym należy podzielić utratę wartości na:

- szacowaną kwotę dotyczącą straty kredytowej, oraz
- wszelkie inne zmiany wartości godziwej.

Tylko szacowana kwota strat kredytowych jest ujmowana w rachunku zysków i strat, natomiast pozostałe zmiany wartości godziwej ujmowane są w „pozostałych przychodach ogółem”. To podejście, dzięki temu, że za utratę wartości ujętą w rachunku zysków i strat uznaje wyłącznie straty kredytowe, ściślej dopasowuje model utraty wartości dla dłużnych papierów wartościowych do modelu dla kredytów i pożyczek.

Propozycje RMSR

RMSR rozważyła ponad 70 otrzymanych odpowiedzi na zaproszenie do zaopiniowania (Request for Views) FSP, a także uwagi Grupy Doradczej ds. Kryzysu Finansowego, Rady Doradczej ds. Standardów oraz innych zainteresowanych stron. Wnioski Rady przedstawiamy poniżej.

Wycena w wartości godziwej

RMSR zgodziła się z respondentami, że wytyczne FASB dotyczące wyceny w wartości godziwej są w dużej mierze spójne z istniejącymi wytycznymi dotyczącymi MSSF zawartymi w raporcie Doradczego Panelu Ekspertów RMSR (Expert Advisory Panel - EAP). Wprowadzenie oba dokumenty kładą nacisk na różne aspekty (FSP koncentruje się na czynnikach wyznaczania nieaktywnych rynków, podczas gdy EAP wymaga od kierownictwa przeanalizowania wszystkich dostępnych informacji i zastosowania osądu) i subtelnie się różnią w niektórych kwestiach (na przykład transakcji, które nie są zawierane w normalnych okolicznościach), jednak nie przewiduje się, by różnice te doprowadziły w przyszłości do stosowania odmiennych praktyk. Wytyczne FSP i EAP zostaną uwzględnione w projekcie standardu dotyczącego wyceny w wartości godziwej, którego publikację RMSR przewiduje na maj.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych

Między MSSF a US GAAP jest kilka istotnych różnic w podejściu do utraty wartości. RMSR będzie analizować rachunkowość wszelkich aspektów utraty wartości aktywów finansowych w kontekście szerszego projektu dotyczącego instrumentów finansowych, nie zaś na wprowadzaniu doraźnych, krótkoterminowych zmian tylko po to, by te różnice zniwelować. RMSR współpracuje z FASB nad tym kompleksowym projektem; obie Rady planują wydać projekt standardu w ciągu najbliższych sześciu miesięcy.

Decyzje te są spójne z zaleceniami i harmonogramem określonym przez G20 w kwietniu dla organów stanowiących standardy w odniesieniu do „podjęcia działań na rzecz ograniczenia stopnia skomplikowania standardów rachunkowości dotyczących instrumentów finansowych przed końcem 2009 r.” oraz „poprawy standardów rachunkowości dotyczących tworzenia rezerw i niepewności wyceny”.

Harmonogram działań FASB i RMSR

12 marca	Przewodniczący FASB Bob Herz spotyka się z Kongresem USA
17 marca	FASB publikuje proponowane FSP
19 marca	RMSR publikuje zaproszenie do opiniowania FSP
1 kwietnia	Termin składania do FASB komentarzy do FSP
2 kwietnia	FASB omawia komentarze i zgadza się sfinalizować FSP
9 kwietnia	Publikacja ostatecznych FSP
20 kwietnia	Termin nadsyłania do RMSR komentarzy do FSP
22 kwietnia	RMSR postanawia nie dokonywać pospiesznych zmian standardów wynikających z FSP

Poradnik dla początkujących: Konsolidacja

W czasie obecnego kryzysu kredytowego sporą uwagę poświęcono pozycjom bilansowym i – co ważniejsze – pozabilansowym. Michael Stewart i Yulia Feygina z centralnego zespołu ds. usług doradztwa księgowego analizują, jak podejmuje się decyzje o konsolidacji.

Konsolidacja to sprawozdawczość obejmująca aktywa i pasywa wszystkich jednostek kontrolowanych przez dany podmiot w jednym sprawozdaniu finansowym. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawiane tak, jakby wszystkie kontrolowane jednostki („grupa kapitałowa”) stanowiły pojedynczą jednostkę sprawozdawczą. Dlaczego jest to ważne? Analitycy i inni użytkownicy potrzebują informacji, które pozwolą przewidywać przyszłe przepływy pieniężne jednostki, a w szczególności dadzą jasny obraz jej zobowiązań.

Przyszłe wpływy pieniężne wynikają z możliwości korzystania przez jednostkę sprawozdawczą z zasobów gospodarczych (aktywów) dla własnych korzyści. Przyszłe wydatki pieniężne odzwierciedlają jej potrzebę wykorzystania środków pieniężnych w celu spełnienia jej obowiązków (spłaty zobowiązań). W związku z tym kierownictwo powinno skonsolidować odpowiednie aktywa i pasywa w celu przedstawienia zbilansowanego obrazu grupy kapitałowej. Skonsolidowanie większej ilości aktywów niż jednostka sprawozdawcza jest w stanie kontrolować albo nieuwzględnienie zobowiązań, które jednostka sprawozdawcza ma obowiązek spłacić, spowoduje powstanie obrazu wprowadzającego w błąd odbiorcę sprawozdania. Odbiorcy sprawozdań finansowych mogą wówczas wyciągnąć niewłaściwe wnioski dotyczące prawdopodobnych przyszłych przepływów pieniężnych grupy kapitałowej. Opinie inwestorów w kwestii przyszłych przepływów pieniężnych jednostki mają bezpośredni wpływ na cenę akcji danej jednostki. Nieoczekiwane zmiany opinii rynku co do przepływów pieniężnych powodują zmianę cen akcji; mogą też zachwiać zaufaniem do kierownictwa jednostki sprawozdawczej i jej przyszłymi perspektywami.

Opowieść ostrzegawcza - Enron

Wysoko oceniana firma Enron¹ zajmowała siódme miejsce na liście Fortune 500. Jej kapitalizacja rynkowa na początku 2001 r. wynosiła ponad 80 mld USD. Spółka gwałtownie rosła dzięki znaczącym inwestycjom, finansowanym głównie długiem. Inwestycje te i odnośne zadłużenie były często utrzymywane przez niekonsolidowane jednostki specjalnego przeznaczenia (SPE²). Tworzono je, by zabezpieczyć rating kredytowy Enronu dzięki nieuwzględnianiu zadłużenia w skonsolidowanym bilansie. Dobry rating kredytowy obniża koszty kredytu i zwiększa jego dostępność. Enron pomagał SPE uzyskać lepsze warunki kredytowe. Zazwyczaj wymagało to od Enronu dołożenia do ustanowionego zabezpieczenia dodatkowego zabezpieczenia gotówkowego, jeśli cena akcji Enronu spadnie poniżej określonego poziomu lub jeśli rating kredytowy Enronu zostanie obniżony poniżej inwestycyjnego.

Te zobowiązania z tytułu specjalnych warunków kredytowych uzależniły Enron od spadku cen akcji lub obniżenia ratingu kredytowego, jako że to one rodziły zobowiązanie do wypłaty gotówki. Zobowiązania do uzupełnienia zabezpieczenia kredytu gotówką powstały z chwilą, gdy spadające ceny energii w 2001 roku negatywnie odbiły się na wynikach operacyjnych Enronu. Cena akcji spółki w krótkim czasie gwałtownie spadła. Enron musiał szukać gotówki potrzebnej do wypełnienia zobowiązań z tytułu zabezpieczeń kredytów. Inwestorzy i kontrahenci stracili zaufanie do Enronu, co ujemnie wpłynęło na zdolność spółki do pozyskania środków pieniężnych właśnie wtedy, gdy zapotrzebowanie na nią stało się najbardziej palącym problemem. W dniu 2 grudnia 2001 r. Enron złożył wniosek o upadłość. Upadek Enronu miał poważne skutki dla zawodów związanych z rachunkowością na całym świecie i pozostaje jedną z największych porażek gospodarczych w historii.

Nie sposób jest ocenić roli zobowiązań pozabilansowych Enronu w jego upadku. Jednak to te zobowiązania, pojawiające się nagle jak królik z kapelusza, wywołały negatywnie odczucia na rynku.

¹ Enron był firmą amerykańską notowaną na giełdzie, sporządzającą sprawozdania finansowe według US GAAP, a nie MSSF. Jednak wątpliwości dotyczące konsolidacji jednostek specjalnego przeznaczenia mają zastosowanie zarówno do sprawozdań sporządzanych zgodnie z MSSF, jak i US GAAP.

² Jednostki specjalnego przeznaczenia określane są również terminami „special investment vehicles”, „structured investment vehicles” (SIV) i „special purpose vehicles” (SPV).

Standardy rachunkowości (MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” oraz SKI-12 „Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia”) wymagają konsolidacji wszystkich jednostek kontrolowanych przez podmiot sprawozdawczy. Kontrola definiowana jest jako zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną przedsiębiorstwa w celu uzyskania korzyści z jego działalności.

Większość decyzji konsolidacyjnych jest prosta i oczywista. Uznaje się, że jednostka sprawozdawcza sprawuje kontrolę, jeśli posiada – bezpośrednio lub pośrednio – ponad 50% akcji jednostki dających prawo głosu. Dzieje się tak dlatego, że posiadanie większości praw głosu zazwyczaj zapewnia wystarczającą reprezentację w organach stanowiących jednostki, aby uzyskać przewagę pozwalającą na kierowanie działalnością danej jednostki. Analiza zasadności konsolidacji rzadko musi sięgać dalej. Duża międzynarodowa grupa kapitałowa może mieć setki, a nawet tysiące jednostek zależnych będących odrębnymi podmiotami prawnymi i w 100% własnością grupy, dla których decyzja o konsolidacji będzie bardzo prosta.

Własność większości akcji nie zawsze jednak przekłada się na zdolność do kierowania jednostką. Kluczowe decyzje operacyjne i finansowe mogą wymagać większej liczby głosów niż zwykła większość, a reprezentacja w zarządzie może nie być proporcjonalna do posiadanych udziałów w kapitale. Konieczna może być bardziej szczegółowa analiza nadzoru właścicielskiego nad daną jednostką. Wymaga ona dogłębnego zrozumienia, jakie są kluczowe decyzje podejmowane w toku normalnej działalności gospodarczej, jak decyzje te są podejmowane oraz w jakim zakresie jednostka sprawozdawcza uczestniczy w ich podejmowaniu. Wniosek, czy jednostka sprawozdawcza sprawuje kontrolę, formułuje się na podstawie oceny możliwości samodzielnego zarządzania przez nią podległą jednostką.

Komplikacje pojawiają się, jeśli jednostka podległa jest jednostką specjalnego przeznaczenia (SPE). SPE jest jednostką ustanowioną w celu realizacji wąskiego, dobrze zdefiniowanego

celu – na przykład realizacji umowy leasingu lub transakcji sekurytyzacyjnej.

Powody korzystania z SPE

- Dzielenie się ryzykiem: przedsiębiorstwa mogą wykorzystać formułę SPE w celu prawnego wydzielenia z jednostki dominującej projektu/składnika aktywów charakteryzującego się wysokim ryzykiem, umożliwiając innym inwestorom na uczestnictwo w ryzyku.
- Powody konkurencyjne: SPE można utworzyć do opracowania i posiadania własności intelektualnej w celu skorzystania z preferencyjnej stawki podatkowej i regulacji, albo w celu skuteczniejszej ochrony przed konkurencją.
- Powody regulacyjne: SPE można założyć w celu pokonania ograniczeń nakładanych przez organy nadzoru, na przykład przepisów dotyczących obywatelstwa właścicieli określonych aktywów.
- Plany podatkowe: w niektórych jurysdykcjach stosuje się różne stawki podatkowe dla zysków kapitałowych i zysków z tytułu sprzedaży nieruchomości. SPE tworzy się wówczas w celu utrzymywania określonych nieruchomości oraz sprzedaje i kupuje zamiast tych nieruchomości, co pozwala przekształcić - dla celów podatkowych - zyski z tytułu sprzedaży nieruchomości w zyski kapitałowe. SPE pozwala również przenieść korzyści podatkowe z jednej jednostki na inną albo przesunąć przychody do opodatkowania do systemu prawnego o niższej stawce podatkowej.

Powyżej opisaliśmy najpowszechniejsze powody tworzenia SPE; często do konkretnego podmiotu odnosi się więcej niż jeden. Bliskim krewnym SPE jest tzw. single asset entity, czyli jednostka, w której pojedynczy składnik aktywów generujący przychody – taki jak statek, nieruchomość inwestycyjna czy samolot – mimo korporacyjnego opakowania stanowi cały majątek jednostki prawnej.

Cechą wyróżniającą SPE jest to, że w porównaniu z normalną jednostką operacyjną brak w niej jest rutynowych procesów decyzyjnych dotyczących działalności spółki. Wynika to z faktu, że działania SPE są od początku ograniczone i z góry określone. Inną cechą charakterystyczną SPE jest to, że jest ona zazwyczaj w dużej mierze finansowana długiem, a tylko w minimalnej części, jeśli w ogóle, kapitałem. Kapitał może znajdować się w posiadaniu organizacji typu non-profit. Zazwyczaj udziałowcy takiej jednostki nie otrzymują żadnych rezydualnych udziałów (albo tylko minimalne) po spłaceniu kredytodawców.

Te cechy utrudniają określenie, kto kontroluje SPE. Analiza nadzoru właścicielskiego i praw głosu wykorzystywana do oceny regularnie działających jednostek nie ma zastosowania do SPE. W związku z tym bierze się pod uwagę inne czynniki. Punktem wyjścia jest analiza działań SPE i zrozumienie, na czym rzecz są one prowadzone. Jeśli na przykład jednostka sprawozdawcza tworzy SPE w celu sekurytyzacji zainicjowanych przez siebie pożyczek, działania SPE zazwyczaj służą potrzebom gospodarczym jednostki sprawozdawczej; w związku z tym zazwyczaj będzie ona konsolidować SPE. Jeśli jednostka sprawozdawcza utworzy SPE, w której będą sekurytyzowane kredyty stron trzecich, działania SPE prowadzone będą na rzecz tych stron trzecich; jednostka sprawozdawcza rzadko konsoliduje SPE, o ile nie zachodzą inne okoliczności, które wskazują na sprawowanie kontroli.

Innym czynnikiem jest uczestniczenie w ryzyku i korzyściach płynących z SPE. Prawo do większości korzyści płynących

Wyciąg ze sprawozdania HSBC

HSBC wykorzystuje SPE do sekurytyzacji kredytów i pożyczek klientów, dla których jest inicjatorem, przede wszystkim w celu zdwywersyfikowania źródeł finansowania i zwiększenia efektywności kapitałowej. W takich wypadkach kredyty i pożyczki są przenoszone przez HSBC na SPE za gotówkę, a SPE emitują dłużne papiery wartościowe na rzecz inwestorów. SPE korzystają z dodatkowych udogodnień kredytowych w celu uzyskania ratingu inwestycyjnego dla wyemitowanych obligacji uprzywilejowanych.

* * *

Zgodnie z MSSF, SPE wykazuje się pozabilansowo, jeśli HSBC nie ma większościowego udziału w ryzyku i korzyściach płynących z własności SPE. W pewnych okolicznościach HSBC konsoliduje jednak SPE, jeśli mimo braku większościowego udziału w ryzyku i korzyściach płynących z własności SPE, jakościowe cechy udziału w nich HSBC wskazują na to, że SPE de facto prowadzi działalność na zlecenie HSBC. HSBC dokonuje każdorazowo ponownej oceny kryteriów konsolidacji, gdy zmienia się sens ekonomiczny relacji między HSBC a SPE, na przykład gdy zachodzi zmiana w udziale HSBC albo w zasadach zarządzania, umowach lub strukturze kapitałowej SPE.

z działalności SPE i narażenie na większość ryzyka może wskazywać, że jednostka sprawozdawcza kontroluje SPE i powinna ją konsolidować.

Logika stojąca za podejściem opartym na ryzyku i korzyściach zakłada, że jednostka uzyskująca większość korzyści z SPE i narażona na większość ryzyka dotyczącego jej działalności musi ją kontrolować; w innym wypadku nie wzięłaby na siebie tego ryzyka i nie uzyskałaby dostępu do korzyści.

Ewentualne korzyści obejmują wynagrodzenie, lepszy rating kredytowy czy niższe koszty pożyczek, a także uczestnictwo w potencjalnych korzyściach z aktywów SPE. Korzyści mogą też mieć charakter regulacyjny. Jednostka sprawozdawcza może na przykład poprzez autoryzowaną SPE prowadzić działalność gospodarczą na rynku regulowanym.

W jaki sposób jednostka sprawozdawcza może być narażona na to samo ryzyko, na jakie narażona jest SPE? Jednostka sprawozdawcza sprzedaje kredyty i należności SPE finansowanej przez inwestorów będących osobami trzecimi. Jednostka sprawozdawcza udziela inwestorom SPE gwarancji, że straty kredytowe nie będą większe niż ustalony z góry odsetek aktywów. Gwarancja kredytowa skutecznie odbija ryzyko związane z kredytami i należnościami sprzedanymi SPE na jednostkę sprawozdawczą; inwestorzy działają – zasadniczo – jako dostarczyciele kapitału z obiecany minimalnym zwrotem. Narażenie na ryzyko w połączeniu z faktem, że działania SPE są prowadzone na rzecz jednostki sprawozdawczej, może prowadzić do wniosku, że dana jednostka sprawozdawcza powinna skonsolidować SPE.

Kierownictwo analizuje SPE przez łączne rozważanie wszystkich istotnych faktów i okoliczności. Na przykład w przypadku podanym powyżej, głównym rodzajem ryzyka związanym z SPE jest ryzyko kredytowe. Analogiczne porozumienie w przypadku polisy ubezpieczeniowej wystawionej przez osobę trzecią w celu pokrycia ryzyka kredytowego nie musi oznaczać, że ubezpieczyciel przejmuje większość ryzyka i powinien konsolidować SPE. To treść ekonomiczna relacji z SPE przesądza o decyzji o jej konsolidacji.

Ocenę kontroli nad SPE należy aktualizować. Zmiany udziału jednostki sprawozdawczej w SPE, w zasadach nadzoru nad SPE, w jej strukturze kapitałowej lub uzgodnieniach umownych mogą wskazywać na zmianę treści relacji, a tym samym dyktować zmianę decyzji konsolidacyjnej.

Kryzys kredytowy

Banki w toku normalnej działalności tworzą strukturyzowane instrumenty inwestycyjne (structured investment vehicles - SIV). SIV jest rodzajem SPE ustanowionym w celu inwestowania w zdywersyfikowany portfel aktywów przynoszących dochód z tytułu odsetek, zazwyczaj w papiery wartościowe zabezpieczone aktywami (na przykład hipoteką) oraz w inne dłużne papiery wartościowe. SIV są zazwyczaj finansowane przez emisję weksli handlowych, średnioterminowych obligacji lub innego rodzaju długiem uprzywilejowanym (łącznie zwanych długiem uprzywilejowanym), oraz obligacjami podporządkowanymi (zazwyczaj zwanymi obligacjami kapitałowymi). Taki szczebel podporządkowania określa kolejność, w jakiej inwestorzy otrzymują wpływy gotówkowe z SIV.

Typowa struktura SIV przedstawiona jest poniżej.

³ Korzystanie z trzech klas finansowania pozwala SIV na uzyskanie funduszy według lepszej średniej ważonej stopy procentowej

Bank zazwyczaj zapewnia tylko ograniczone wsparcie w zakresie płynności podmiotom inwestującym w dług uprzywilejowany poprzez instrumenty zapewniające płynność. Bank nie konsolidowałby SIV. Płynnością w SIV zarządza się przede wszystkim poprzez refinansowanie długu z chwilą osiągnięcia terminu jego wymagalności albo – jeśli takie rozwiązanie nie jest możliwe – przez sprzedaż aktywów w celu zapewnienia ochrony jednostkom posiadającym dług uprzywilejowany.

Takie rozwiązanie działało dobrze do połowy sierpnia 2007 r., kiedy to rynek zaczął odczuwać poważne niedobory płynności spowodowane obawami o prawidłowość wyceny papierów wartościowych powiązanych z gorszej jakości kredytami hipotecznymi w Stanach Zjednoczonych. Wiele SIV zaczęło mieć trudności z finansowaniem. Wkrótce okazało się, że niedobory płynności nie są przejściowe. Niektóre sponsorujące banki dofinansowały jednostki SIV, a niekiedy zainicjowały restrukturyzację tych jednostek. Pozwoliło to pozostałym inwestorom na zamianę obligacji kapitałowych w istniejących strukturach na obligacje emitowane przez zrestrukturyzowane SIV, przy czym bank zapewniał ich płynność. Wsparcie banków wskazuje, że treść ekonomiczna ich relacji z SIV zmieniła się w taki sposób, że od tej chwili ich konsolidacja przez banki stała się konieczna.

Konsolidacja pomaga zapewnić informacje o aktywach, do jakich jednostka sprawozdawcza ma dostęp i o zobowiązaniach, które musi spłacać. Pozwala to odbiorcom sprawozdań finansowych na przeanalizowanie skutków, jakie ma to dla przyszłych przepływów pieniężnych jednostki. Co się jednak stanie, gdy obecne zaangażowanie jednostki sprawozdawczej, a tym samym stopień jej narażenia na ryzyko ulegnie ograniczeniu w taki sposób, że konsolidacja nie będzie już wymagana? Następuje zmiana stopnia zaangażowania jednostki sprawozdawczej w SPE. Nagle okazuje się, że jednostka sprawozdawcza ma potencjalnie nieokreślone dodatkowe ekspozycje na ryzyko. Taka sytuacja zaczęła budzić duże obawy w miarę rozwoju kryzysu i zdarzało się niekiedy, że banki sponsorujące SPE wkraczały, aby zapewnić wsparcie w zakresie płynności utworzonym przez siebie instrumentem.

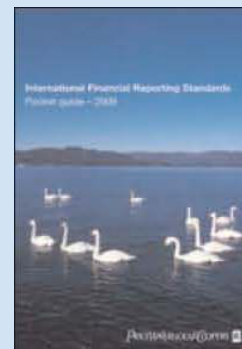
Zrodziło to obawy co do poprawności decyzji konsolidacyjnych, szczególnie w odniesieniu do SPE, i przekonanie, że ujawniane informacje o nieskonsolidowanych SPE są niewystarczające. Forum Stabilizacji Finansowej poprosiło RMSR o przyspieszenie prac nad nowym standardem dotyczącym konsolidacji. Projekt do dyskusji ED 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” opublikowano w grudniu 2008 r. Projekt utrzymuje zasadę sprawowania kontroli jako podstawowego nośnika decyzji konsolidacyjnych, ale wprowadza dodatkowe wytyczne, którymi należy się kierować w trudniejszych przypadkach. Projekt

zawiera też propozycję dodatkowych ujawnień informacji jakościowych i ilościowych dotyczących zaangażowania jednostki w nieskonsolidowane SPE. Przewiduje się, że opublikowany zostanie jako MSSF w grudniu 2009 r. i zacznie obowiązywać w 2010 r. Przedsiębiorstwa powinny już dziś zacząć myśleć o SPE, w które są zaangażowane oraz o odnośnym ryzyku. Liczni obserwatorzy uważają, że projekt ED 10 nie przyniesie fundamentalnych zmian w sposobie podejmowania decyzji o konsolidacji, jednak w swym ostatecznym kształcie standard będzie wymagał starannej analizy.

„Kieszonkowy przewodnik po MSSF” – aktualizacja na 2009 r.

Wydawany przez PwC „Kieszonkowy przewodnik po MSSF – 2009 r.” (*IFRS Pocket guide – 2009*) to krótki przewodnik zawierający definicje terminów oraz wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSSF opublikowanych do kwietnia 2009 r. Ze względu na swój poglądowy charakter, przewodnik jest adresowany do szerokiego kręgu odbiorców: od dyrektorów finansowych, kontrolerów finansowych i innych członków działów finansowych po szeroko rozumianą kadre kierowniczą, aktuariuszy, prawników, bankowców inwestycyjnych i analityków.

Egzemplarz przewodnika można zamówić na stronie www.pwc.com/ifrs.

Wspomnienia członka-założyciela RMSR

Mary Barth jest członkiem RMSR od jej powstania w 2001 r. Jej kadencja kończy się w przyszłym miesiącu. Rozmawia z Aktualnościami MSSF o zaletach i wadach swojej pracy.

Na czym głównie koncentrowała się Pani w czasie swojej pracy w Radzie?

Wesłam w skład Rady na samym początku, w 2001 r. Od tej pory, podobnie jak inni jej członkowie, pracowałam przy licznych projektach technicznych. Zostałam również nieoficjalnym redaktorem niektórych publikowanych tekstów, więc konsultowano się ze mną w sprawach redakcyjnych. Wydaje mi się, że ze względu na moje wykształcenie i pracę naukową uznano, że dbam o takie rzeczy.

Członkowie Rady są również swego rodzaju doradcami pracowników Rady, którzy mogą zwrócić się do nas, gdy potrzebują pomocy w rozwiązywaniu problemów. Konsultowano się ze mną między innymi w kwestiach dotyczących założeń koncepcyjnych, ujmowania przychodów, MSR 37 i wyceny w wartości godziwej. Ponieważ jestem naukowcem, często zdarzało mi się angażować w projekty wymagające raczej myślenia koncepcyjnego. Odpowiadało mi to, bo właśnie w ten sposób myślę o różnych sprawach.

Pełnię jednak również wiele funkcji poza Radą, które dość dobrze uzupełniały się z moją rolą jako członka Rady – są to funkcje w pewnym sensie nierozłączne. Pełniłam rolę swobodnego łącznika ze środowiskami naukowymi z dziedziny rachunkowości: przygotowywałam prezentacje dotyczące badań, informowałam o nowościach, pomagałam opracować program badań mogących pomóc Radzie i doradzałam, jak uczyć MSSF.

Żadna z tych funkcji nie jest pracą na pół etatu – to jak praca na kilku pełnych etatach. Ale pojawia się piękna synergia, która pozwala opanować te różnorodne zadania.

Jakie zmiany dotyczące wprowadzania nowych standardów zaobserwowała Pani w tym okresie?

Dojrzelismy jako organizacja i wypracowaliśmy sposób działania, choć wiele jeszcze musimy się nauczyć. Przyjemnie było się temu przyglądać. Na początku nasze standardy stosowało tylko kilka krajów i spółek, potem dołączyła Europa, a po niej inni. Nie przewidywalismy tego. Wszyscy mieliśmy pewną wizję, dlatego chcieliśmy być częścią tego procesu i poświęciliśmy mu tyle energii, ale nie sądzę, by ktokolwiek z nas potrafił przewidzieć, że znajdziemy się tu, gdzie teraz jesteśmy. Nigdy nie spodziewaliśmy się, że Stany Zjednoczone mogą choćby przez chwilę zastanawiać się nad przyjęciem MSSF. Marzyliśmy o tym, że w ciągu powiedzmy 10 lat od powstania Rady SEC usunie wymóg uzgadniania; a kiedy to się stało [w zeszłym roku], był to wielki krok naprzód. Ale możliwość przyjęcia przez Stany Zjednoczone MSSF była dla nas całkowitym zaskoczeniem.

To wspaniała sprawa! Nie przypisuję zasługi RMSR – nie możemy nikogo zmusić do przyjęcia MSSF – ale stało się to na naszej wachcie i to my pomogliśmy tego dokonać. Z tego punktu widzenia jest to wspaniała sytuacja, ponieważ wierzymy w to, co robimy: usprawnianie sprawozdawczości finansowej na całym świecie. Powiedzmy, że światła rampy zdecydowanie ustawiają nas na linii ognia!

Natomiast oceniając sposób ewolucji całego procesu w ciągu ostatnich ośmiu lat, muszę powiedzieć, że działamy coraz skuteczniej i coraz sprawniej – wprowadzenie wspomnianej powyżej koncepcji doradcy Rady jest przykładem takich usprawnień.

Jakie powinny być priorytety Rady?

Uważam, że naszym podstawowym priorytetem jest faktycznie praca nad udoskonaleniem standardów. Natomiast w ustaleniu, którym projektem nadać priorytet, ważną rolę odgrywa List Intencyjny (Memorandum of Understanding), ponieważ pozwala nam

usprawniać standardy, co z kolei promuje konwergencję i przybliży nas do ostatecznej wizji jednego zestawu standardów dla wszystkich. USA to ostatni duży rynek kapitałowy, który nie przyjął MSSF (poza Japonią, która jednak planuje wprowadzić je wkrótce), więc mamy nadzieję, że List Intencyjny pomoże w konwergencji.

Jak postępuje projekt konwergencji z USA?

Świetnie! Cele i harmonogram Listu Intencyjnego są dość napięte, ale FASB pomaga nam je zrealizować. Jesteśmy w stanie to kontrolować. Jednak decyzja SEC o przyjęciu MSSF nie jest w naszej gestii; my możemy tylko starać się tworzyć najwyższej jakości standardy i posuwać sprawę naprzód. Jestem wieczną optymistką i globalistką, i nie sądzę, aby USA miało alternatywę dla przyjęcia MSSF – to nie jest pytanie „czy”, ale „kiedy”.

Nie ma powodu, by w różnych częściach świata obowiązywały różne standardy. Reszta świata już to zrozumiała. Gdy zaczynaliśmy, ludzie z założenia postrzegali US GAAP jako standardy międzynarodowe. Ale im więcej krajów wprowadzało MSSF, tym bardziej to postrzeżenie ulegało zmianie. Myślę, że z punktu widzenia odsetka kapitalizacji rynkowej, więcej podmiotów stosuje MSSF niż US GAAP. To mocny argument.

Kto przejmie ster po Sir Davidzie Tweedie?

Chciałabym wiedzieć! Pozostały mi dwa lata na stanowisku przewodniczącego. Ale tu potrzebne są kwalifikacje szersze niż techniczna znajomość rachunkowości. Przewodniczący musi umieć kierować organizacją i radzić sobie z kaprysami polityków i wyborców. Tu trzeba dyplomaty, kogoś, kto jest sprawiedliwy i ma grubą skórę. Trzeba umieć przyjąć krytykę, ale również bronić swojego stanowiska.

Czy brak kobiet zmieni dynamikę Rady?

Trudno powiedzieć. Nie ogłoszono jeszcze, kto będzie nowym członkiem Rady, i mam nadzieję, że nie zabraknie w niej kobiet. Ważne, by kobiety uczestniczyły w Radzie, bo księgowo (i wszystkie kobiety) powinny mieć kogoś, kogo mogą naśladować i widzieć inne kobiety na takich stanowiskach.

Co będzie Pani najlepiej pamiętać ze swojej kadencji w RMSR?

Szczególnie jedno zdarzenie pozostanie w mojej pamięci: decyzję SEC o rezygnacji z wymogu uzgodnienia. Przerwaliśmy posiedzenie Rady, które się w tym czasie odbywało, i włączyliśmy ekran wideo. Oglądaliśmy na żywo prezentację multimedialną z posiedzenia SEC i każdy był zszokowany. Tak długo na to pracowaliśmy, a jednak gdy to się stało, nie mogliśmy uwierzyć. To był wspólny moment chwały, gdy zobaczyliśmy wymierny dowód naszych postępów.

Uczestnictwo w Radzie było niebywałym doświadczeniem. Na szczeblu zawodowym było to bardzo interesujące wyzwanie, cieszyłam się każdą chwilą. Ale największej radości dali mi ludzie, z którymi miałam okazję pracować. Rada składa się z bardzo szczególnych osobowości i spędziliśmy z sobą wiele czasu. A poza tym mamy wyborców na całym świecie. Szczęśliwie, moja praca naukowa oznacza, że niektóre z tych osób nadal będą spotykać.

Jakie ma Pani plany na przyszłość?

Teraz skoncentruję się na pracy profesorskiej na wydziale

rachunkowości Uniwersytetu w Stanford. Nie zniknę ze sceny twórców standardów. Chcę nadal wspierać Radę i jej misję. Będę zabierać głos na konferencjach IASCF oraz uczyć i prowadzić badania. Nie będę za to tęsknić za podróżami lotniczymi!

Jaką radę dałaby Pani nowemu członkowi Rady?

Że pierwszorzędym celem Rady jest poprawa standardów. Nowy członek musi skoncentrować się właśnie na tym, na wyborze odpowiednich zasad, i nie powinien się zniechęcać ani dać odwieść od tego celu przez krytykę z zewnątrz. Radzenie sobie z przeciwnikami wymaga wiele czasu i energii, ale nigdy nie można zapominać o nadrzędnym celu, ani tracić odwagi, by bronić swoich przekonań. Trzeba pamiętać, by nie brać do siebie przeciwności. Najlepiej uznać je za coś ciekawego i nie wpadać w panikę.

Profesor Mary Barth – biografia

- **styczeń 2001 r. – czerwiec 2009 r.:** członek RMSR na część etatu
- **od 1995 do dnia dzisiejszego:** profesor rachunkowości na katedrze Joan E. Horgren i starszy adiunkt ds. spraw akademickich na Stanford University Graduate School of Business. Jej badania koncentrują się na rachunkowości finansowej i kwestiach sprawozdawczych, szczególnie tych związanych ze światowymi rynkami kapitałowymi i interesujących organy ustanawiające standardy.
- **od 1995 do dnia dzisiejszego:** członek rad redaktorskich kilku innych pism naukowych w Australii, Chinach, Nowej Zelandii, Wielkiej Brytanii i USA.
- **1999-2001:** członek Komitetu Wykonawczego Standardów Rachunkowości (Accounting Standards Executive Committee) Amerykańskiego Instytutu Biegłych Księgowych (American Institute of Certified Public Accountants),
- **1998-2001:** członek Zespołu Zadaniowego ds. Instrumentów Finansowych (Financial Instruments Task Force) FASB.
- **1996-2001:** zastępca redaktora The Accounting Review
- **1996-2000:** Członek Rady Doradczej ds. Standardów Rachunkowości w FASB;
- **1992-2000:** przewodnicząca kilku komisji AAA
- **1995-1997:** wiceprezes American Accounting Association.
- **1989-1995:** docent w Harvard Business School.
- **1974-1985:** Arthur Andersen & Co, ostatnie stanowisko: partner w dziale badania sprawozdań finansowych.

Profesor Barth jest również biegłym rewidentem (Certified Public Accountant), ma tytuł licencjata rachunkowości w Cornell University, MBA z Boston University, doktora w Stanford University oraz doktorat honoris causa z Lancaster University.

PricewaterhouseCoopers aktualizuje internetowy kurs MSSF

P2P IFRS – od zasad do praktyki. PwC uaktualniła swój obszerny internetowy kurs, który obecnie uwzględnia standardy opublikowane do kwietnia 2009 r. Narzędzie P2P-IFRS obejmuje 20 godzin nauki w 40 modułach, pozwalające pogłębić techniczne rozumienie MSSF. Interaktywna formuła umożliwi dyrektorom, członkom zespołów sprawozdawczych i innym osobom zawodowo związanym z rachunkowością za jednym naciśnięciem guzika zapoznać się z kluczowymi aspektami standardów w kontekście gospodarczym.

Więcej informacji można znaleźć na stronie www.pwc.com/ifrs.

Wiadomości z Cannon Street

Rada zmienia 12 standardów

W kwietniu 2009 roku RMSR opublikowała doroczne poprawki do standardów.

Wprowadzono trzy zmiany do MSR 39, z pięciu rozważanych przez Radę. Dwie pozostałe zmiany Rada odroczyła, i rozważy włączenie ich do nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych.

Zmiany wchodzi w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2010 r. lub później. Dozwolone jest wcześniejsze stosowanie. Zmiany muszą być zatwierdzone przez Unię Europejską.

Poprawki do MSSF 2009		
Standard	Przedmiot zmian	Obowiązujący dla lat obrotowych rozpoczynających się
MSSF 2 „Płatności w formie akcji”	Wyjaśnia, że MSSF 3 nie ma zastosowania do połączeń jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą lub do wniesienia przedsiębiorstwa przy tworzeniu wspólnego przedsięwzięcia.	1 lipca 2009 r.
MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”	Wyjaśnia, jakie informacje należy ujawnić w odniesieniu do aktywów trwałych lub grup aktywów przeznaczonych do sprzedaży lub działalności zaniechanej.	1 stycznia 2010 r.
MSSF 8 „Segmenty operacyjne”	Wyjaśnia, że należy ujawnić aktywa poszczególnych segmentów tylko wówczas, gdy odnośne informacje są regularnie dostarczane głównym decydom operacyjnym.	1 stycznia 2010 r.
MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”	Wyjaśnia, że możliwość wymuszenia zamiany obligacji zamiennych przez ich posiadacza nie prowadzi automatycznie do przekwalifikowania dłużnych papierów zamiennych na krótkoterminowe.	1 stycznia 2010 r.
MSR 7 „Rachunek przepływów pieniężnych”	Tylko wydatki powodujące ujęcie aktywów można klasyfikować jako działalność inwestycyjną w rachunku przepływów pieniężnych.	1 stycznia 2010 r.
MSR 17 „Leasing”	Leasing, który obejmuje jednocześnie grunty i budynki można rozdzielić na dwa elementy, i każdy odpowiednio sklasyfikować.	1 stycznia 2010 r.
MSR 18 „Przychody”	Dodatkowe wytyczne dotyczące tego, czy jednostka działa w charakterze mocodawcy czy agenta.	Brak – zmiana do nieobowiązkowych wytycznych
MSR 36 „Utrata wartości aktywów”	Wyjaśnia, że wartość firmy trzeba przetestować na szczeblu segmentu operacyjnego przed agregacją.	1 stycznia 2010 r.
MSR 38 „Wartości niematerialne”	Obecnie zawiera szczególne odniesienia do najczęściej stosowanych metod wyceny wartości niematerialnych: porównań rynkowych, zdyskontowanych przepływów pieniężnych (łącznie ze zwolnieniem z metody praw autorskich) i metodą kosztu odtworzenia.	1 lipca 2009 r.
MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”	Trzy odrębne zmiany: wyłączenie z zakresu umów połączeń jednostek gospodarczych zostało zawężone; efektywna część zysków i strat z tytułu instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne powinna być przeniesiona do rachunku zysków i strat, gdy przewidywane przepływy pieniężne mają wpływ na rachunek zysków i strat; wbudowana w dłużny instrument bazowy opcja wcześniejszej spłaty nie powinna być ujmowana oddzielnie jako wbudowany instrument pochodny, jeśli kary za spłatę są tak zaprojektowane, żeby wynagrodzić kredytodawcę za utracone odsetki za pozostałą część umowy bazowej.	1 stycznia 2010 r.
KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych”	Wyjaśnia, że KIMSF 9 nie ma zastosowania do połączeń jednostek gospodarczych, transakcji pod wspólną kontrolą ani do tworzenia wspólnych przedsięwzięć.	1 lipca 2009 r.
KIMSF 16 „Zabezpieczenia inwestycji netto w jednostce działającej za granicą”	Eliminuje ograniczenia dotyczące jednostek mogących posiadać instrumenty zabezpieczające.	1 lipca 2009 r.

W celu uzyskania dalszych informacji prosimy o kontakt:

Szef zespołu ds. globalnej sprawozdawczości finansowej

Ian Wright: ian.d.wright@uk.pwc.com tel: +44 207 804 3300

Szef zespołu ds. sprawozdawczości

Waldemar Lachowski: waldemar.k.lachowski@pl.pwc.com tel: +48 22 523 43 49

Zespół ds. sprawozdawczości finansowej w Polsce

Robert Waliczek: robert.waliczek@pl.pwc.com tel: +48 22 523 43 32

Agata Wiktorowicz: agata.wiktorowicz@pl.pwc.com tel. +48 22 523 41 76

Marta Madejska: marta.madejska@pl.pwc.com tel. +48 22 523 41 39